

Handläggare
Karolin Bogren Gavling
Telefon: 08 508 03 187

Till
Finansroteln

Svar på remiss av Förslag till reviderad läroplan

Dnr: 140-2019/2017

Per Kjellander
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Den 20 april 2017 gav regeringen Skolverket i uppdrag att genomföra en översyn av läroplanen för förskolan (Lpfö98). Regeringen skriver i sitt uppdrag att översynen syftar till att tydliggöra förskolans uppdrag, samt att öka kvaliteten i undervisningen och därmed förskolans måluppfyllelse. Regeringen pekar ut ett antal områden som ska ses över: digitalisering, utvärdering för ökad måluppfyllelse, barns rätt till trygghet, integritet och omsorg, undervisning i förskolan, förskolan som social och kulturell mötesplats, gruppen och individen i läroplanen, jämställdhet, nationella minoriteter, hållbar utveckling samt hälsosam livsstil. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 23 mars 2018.

Förvaltningen är positiv till att förskolans läroplan revideras och samordnas med skollagen och övriga läroplaner.

Förvaltningen anser att förslaget till den reviderade läroplanen helhet är välformulerad och har en tydlig struktur. Texten är verksamhetsnära och ger goda möjligheter till uppföljning.

Förvaltningen ser positivt på att undervisning lyfts in i förslaget men på grund av rådande förskollärabrist bör ansvaret för undervisningen förtydligas. Förvaltningen bedömer även att informations-och implementeringsinsatser är nödvändiga när beslut om läroplanen tagits.

För att tydliggöra förvaltningens synpunkter är de uppdelade enligt följande: Del 1 och del 2 samt förslag till korrigerande.

Ärendet

Den 20 april 2017 gav regeringen Skolverket i uppdrag att genomföra en översyn av läroplanen för förskolan (Lpfö98). Regeringen skriver i sitt uppdrag att översynen syftar till att tydliggöra förskolans uppdrag, samt att öka kvaliteten i undervisningen och därmed förskolans måluppfyllelse. Regeringen pekar ut ett antal områden som ska ses över: digitalisering, utvärdering för ökad måluppfyllelse, barns rätt till trygghet, integritet och omsorg, undervisning i förskolan, förskolan som social och kulturell mötesplats, gruppen och individen i läroplanen, jämställdhet, nationella minoriteter, hållbar utveckling samt hälsosam livsstil. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 23 mars 2018.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Remiss av Förslag till reviderad läroplan för förskolan” till Spånga - Tensta stadsdelsnämnd för ett kontorsyttrande på grund av kort remisstid. Kommunstyrelsen vill ha yttrande senast den 29 december 2017. Ärendet har även remitterats till alla stadsdelsförvaltningar, utbildningsnämnden och stadsledningskontoret.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för analys och kvalitet i samråd med avdelningen för förskola

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till att förskolans läroplan revideras och samordnas med skollagen och övriga läroplaner.

För att tydliggöra förvaltningens synpunkter är de uppdelade enligt följande: Del 1 och del 2 samt förslag till korrigerings.

Del 1 Förskolans värdegrund och uppdrag

Förvaltningen anser att strukturen i förslaget till läroplan är tydligare i och med rubriceringen samt att underrubriker tillkommit vilket gör att den blir mer lättläst. Vidare ser förvaltningen positivt på underrubrikernas innehåll och att hälsa och välbefinnande samt hållbar utveckling lyfts in i förslaget. Även att jämställdhets lyfts in i förslagets ses som positivt men det bör genomsyra hela dokumentet för att inte uppfattas som ett eget uppdrag utan något som ska integreras i helheten

Språket i förslaget är tydligt och verksamhetsnära vilket förvaltningen ser som positivt eftersom det skapar större förutsättningar för en likvärdig utbildning.

Språket som används gör att förskolans uppdrag förtydligas för förskolans personal men även för andra som berörs av förslaget såsom barn, vårdnadshavare och huvudmän.

Förvaltningen ser det positivt att begreppet vårdnadshavare genomgående används i förslaget.

Förvaltningen tycker det är bra att omsorgsbegreppet är med i förslaget men definition av begreppet saknas, vilket fanns med i regeringens direktiv. Skolverket anser att en definition varken är nödvändig eller möjlig att göra. Förvaltningen anser att det behövs för att säkerställa likvärdigheten.

Förvaltningen ser positivt på att skillnaden mellan utbildning och undervisning tydliggörs redan i inledningen. Förvaltningen ser dock ett behov av att förskolechefer och huvudmän lyfter undervisningsbegreppet och diskuterar detta för att skapa en gemensam förståelse och ge förutsättningar för att undervisning kan genomföras. Detta eftersom bland annat Skolinspektionens rapport Förskolans pedagogiska uppdrag från 2016 visar på att många förskollärare är osäkra på hur undervisning ska bedrivas i förskolan. Förvaltningen anser därför att begreppet undervisning ytterligare kan förtydligas i de allmänna råden, om dessa ska revideras utifrån den nya läroplanen.

Förvaltningen ser positivt på att samtliga nationella minoritetsgrupper och språk omnämns i förslaget. Förvaltningen ser dock ett behov av ett förtydligande för hur arbete mot måluppfyllelse ska bedrivas kring skrivningarna *”förskolan ska ge barnen förutsättningar att utveckla det egna nationella minoritetsspråket”* och *”förskolan ska ge barnen förutsättningar att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål”*. Det kan finnas en möjlighet att förskola och vårdnadshavare tolkar dessa uppdrag olika vilket kan leda till skillnader i likvärdighet.

Vidare anser förvaltningen det vara bra att begreppet arbetslag finns kvar samt att det trycks på allas ansvar i arbetslaget eftersom alla som arbetar inom förskolan ska bidra till att genomföra förskolans uppdrag. Att *”förskolläraren”* anges i bestämd form singular är också positivt enligt förvaltningen eftersom det tydliggör ansvaret och stärker förskollärarens roll

Digitaliseringen har lyfts in i förslaget men förvaltningen anser att det borde ha mer utrymme i dokumentet med tanke på att det är ett område som fortfarande är under utveckling och där resurser och kompetenser skiljer sig åt förskolor emellan. Förvaltningen ser en risk i att digitaliseringen inte får mer tyngd i förslaget eftersom det kan leda till att förskolorna prioriterar andra områden vilket kan leda till skillnader i likvärdighet och att den nationella IT –strategin för förskola och skola inte efterlevs. Förvaltningen anser också att programmering bör finnas med för att knyta an till grundskolans läro- och kursplaner.

Del 2 Mål och riktlinjer

Förvaltningen är positiv till den nya formuleringen i förslaget; *”förskolan ska ge barnen förutsättningar att utveckla”* i jämförelse med nuvarande läroplan som beskriver att *”förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar”*. Detta tydliggör att målen är riktade till verksamheten och inte till enskilda barn. Det innebär bättre möjligheter att följa upp och utvärdera verksamheten på ett tydligare sätt än tidigare vilket kan leda till en högre måluppfyllelse. Förvaltningen anser samtidigt att det tydligare bör framgå hur progressionen i barnets lärande ska följas upp eftersom resultat och måluppfyllelse i det nya förslaget är mer riktat mot förskolans förutsättningar än mot barns förändrade kunnande. Risken är att barnens förändrade kunnande och utveckling inte följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningen anser att det finns för många mål under 2.2. Risken är att det kan finnas en svårighet i att följa upp och överblicka de 24 mål som finns i nuvarande förslag.

Förvaltningen ser det positivt att undervisning har fått ett eget avsnitt och förskollärares särskilda ansvar tydliggörs under 2.7. Angående rådande bristen på förskollärare anser förvaltningen att 2.7 bör förtydligas. Det kan vara så att arbetslaget ska ha ett visst ansvar under 2.7 eller så bör det förtydligas vem som bär ansvaret, till exempel att förskolechefen ansvarar för att undervisning bedrivs om förskollärare saknas.

Förvaltningen ser även positivt på att 2.8 har utökats, förtydligats och att tredje punkten gällande jämställdhet lyfts in och att sista punkten gällande kompetensutveckling vidgats.

Förslag till korrigerering:

Under 2.8 och femte punkten med följande text:

- förskolläraren ges förutsättningar att ansvara för undervisningen förskolans arbetsformer utvecklas för att gynna barnens inflytande

Dessa bör delas i två punkter eller formuleras på annat sätt om de ska finnas under samma punkt.

Förvaltningen bedömer även att informations-och implementeringsinsatser är nödvändiga när beslut om läroplanen tagits. Även kompetensutvecklingsbehov kan komma att uppstå.